

Spannende tijden

De economie heeft het afgelopen jaar een dramatische wending genomen. We zagen een aanzienlijke terugval in de vraag van onze klanten overal ter wereld en DuPont heeft maatregelen getroffen om deze verandering op te vangen. We leven in wat we 'de nieuwe realiteit' noemen. Hoe zaken zich zullen ontwikkelen, kan niemand op dit moment zeggen. Het enige dat we weten is dat er economisch herstel zal komen en dat de situatie anders zal zijn dan vóór de recessie het geval was.

Bij alle maatregelen die DuPont heeft genomen, houden onze kernwaarden de hoogste prioriteit. We blijven gefocust op veiligheid en gezondheid, voor onze medewerkers en voor onze bureaus, op zorg voor het milieu en respect voor mensen. In dit nummer van DuPont Inzicht vindt u enkele voorbeelden. U kunt lezen hoe DuPont Dordrecht op het gebied van milieu presteerde. In ons Responsible Care® verslag, dat u op onze website kunt raadplegen, vindt u meer details. In 2009 bereikten onze medewerkers enkele belangrijke mijlpalen op het gebied van veiligheid. Veiligheid blijft voorop staan, zelfs, of juist, in deze spannende tijden.

DuPont Dordrecht viert in 2009 zijn 50^e verjaardag. Dit is niet het moment om dat uitgebreid te vieren. Toch willen we met onze medewerkers aan dit resultaat aandacht schenken en de gemeenschap om ons heen in 2009 laten delen in onze verjaardag. Daarom heeft een aantal medewerkers bij De Merwelanden in Dordrecht de handen uit de mouwen gestoken en hebben anderen met hun gezinnen in De Biesbosch geholpen. Ik wil deze en andere organisaties in de buurt bedanken dat wij aan hun activiteiten kunnen bijdragen en zo deel uit kunnen maken van de gemeenschap waarin wij werken.

De nieuwe realiteit maakt duidelijk dat er verandering nodig is. Daarom investeert DuPont aanzienlijk in nieuwe energiebronnen, zoals zonne-energie. Onlangs begon DuPont een onderzoeksprogramma met het Amerikaanse Ministerie van Energie om dunne filmtechnologie mogelijk te maken. Daarmee wordt de productie van zonnecellen goedkoper, evenals de zonnecellen zelf. Ook op andere gebieden blijft DuPont investeren in de ontwikkeling van duurzame producten die ons leven beter, veiliger en gezonder maken. Bezoek onze website nl.dupont.com voor het laatste nieuws.

Met vriendelijke groet,

Gordon P. Tait
Site manager DuPont Dordrecht

Elk jaar rapporteert DuPont Dordrecht de milieuprestaties aan de overheid. Ook wordt bij die gelegenheid een Responsible Care® Jaarverslag uitgebracht. Pau Tchang, Safety, Health and Environment manager van DuPont Dordrecht, geeft een toelichting op de milieuprestaties van 2008 en de achtergronden daarbij. "Als gevolg van verminderde productie aan het eind van 2008 is de milieubelasting van de vestiging gedaald en zijn de milieuprestaties verbeterd", zegt hij. "We blijven werken aan vermindering van onze afdruk op het milieu, ook in economisch minder goede tijden."

DuPont verbetert milieuprestaties

Vanwege de economische situatie heeft DuPont wereldwijd een investeringsstop afgekondigd en moet er intern scherp op de kosten worden gelet. "Op twee dingen wordt echter niet bezuinigd", zegt Tchang, "en dat zijn investeringen die noodzakelijk zijn om het milieu te beschermen en om de veiligheid van onze mensen, processen en de omgeving waarin we werken te waarborgen. De veiligheid van mens en milieu behoort binnen DuPont tot de grondslagen van het bedrijf. Daar doen we geen concessies aan."

Om de milieubelasting terug te dringen heeft het bedrijf wereldwijd doelstellingen geformuleerd met de titel '2015 Sustainability Goals'. Deze moeten door een gezamenlijke inspanning van alle vestigingen worden behaald. Zij houden onder meer de volgende concrete doelstellingen in:

- In 2015 moet de uitstoot van broeikasgassen wereldwijd met 15% zijn teruggebracht ten opzichte van het basisjaar 2004, dit bovenop de 72% reductie die sinds 1990 al is bereikt;
- Het waterverbruik moet in 2015 met 30% zijn gedaald in gebieden waar drinkwater schaars is, bij de overige vestigingen mag het waterverbruik in elk geval niet stijgen;
- In 2015 moet 10% van de totale energiebehoefte worden gevoed uit duurzame bronnen;
- De milieuzorgsystemen bij alle productielocaties van DuPont worden door onafhankelijke organisaties geverifieerd en moeten voldoen aan de internationale ISO 14001 norm.

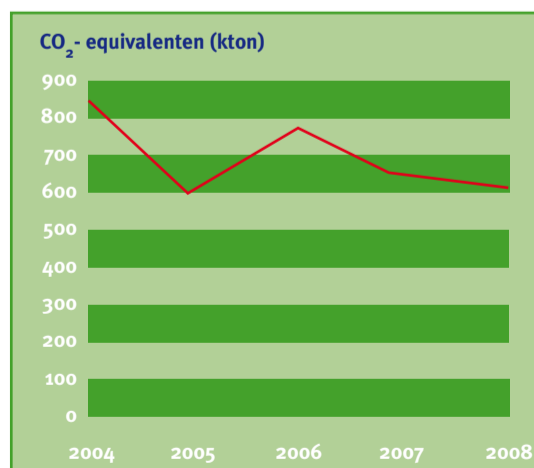
Milieuzorgsysteem

Ook de DuPont-vestiging in Dordrecht heeft zich aan deze doelstellingen verbonden. Het milieubeleid binnen

DuPont Dordrecht wordt in praktijk gebracht met een milieuzorgsysteem. De site milieuoördinator stuurt de uitvoering op beleidsniveau aan. Samen met de milieuoördinatoren van de verschillende afdelingen wordt concreet invulling gegeven aan het systeem. Maandelijks bespreken zij de voortgang in het milieunetwerk en stemmen zij hun werk af op de programma's op het gebied van kwaliteit en veiligheid. Het milieuzorgsysteem van DuPont Dordrecht is al meer dan tien jaar gecertificeerd volgens de eisen van ISO 14001. In 2008 heeft een omvangrijke gecombineerde audit plaatsgevonden van het milieuzorgsysteem. De driejaarlijkse second party audit vanuit het moederbedrijf is daarbij gecombineerd met de onafhankelijke audit van Lloyd's Register.

"DuPont heeft een meet- en registratiesysteem voor emissies van stoffen. In protocollen is vastgelegd welke emissiebronnen naar lucht en water regelmatig worden gemeten. Voor de registratie van luchtmissies wordt er bij de berekening zoveel mogelijk gebruikgemaakt van een **lees verder op 2**

Uitstoot in de lucht (2002-2008)						Relevante milieuthema's
	2004	2005	2006	2007	2008	
• NO _x (stikstofoxide)	159	159	162	162	165	Verzuring
• CO ₂ (kooldioxide)	241.739	220.841	226.430	217.340	182.630	Klimaatverandering
• CO	43	37	40	37	29	Verspreiding
• Anorganische stoffen	1	3	4	3	3	Verspreiding
• Organische stoffen						Verspreiding/
- gehalogeneerd	214	224	222	191	199	Klimaatverandering
- niet-gehalogeneerd	66	42	30	30	27	Verspreiding
• Methyleenchloride	7	8	9	10	7	Verspreiding
Totaal (in tonnen)	242.229	221.315	226.897	217.776	183.038	

"We blijven werken aan vermindering van onze afdruk op het milieu, ook in economisch minder goede tijden", aldus Pau Tchang.

EN VERDER

► **INVISTA STOPT IN DORDRECHT**

► **DUPONT DORDRECHT ZIET ABRAHAM**

► **DUNNE FILM-TECHNOLOGIE**

‘Na 46 jaar zit het er voor INVISTA in Dordrecht in december op’

“De fabriek wordt nu op een milieuvriendelijke en veilige manier verder ontmanteld en gesloopt”, vertelt Pieter van Rijs.

gescheiden afgevoerd. Half november moet deze klus zijn geklaard. Afgelopen zomer is ook de productie in de TERATHANE® glycol fabriek gestopt. Hier is het ontmantelingsproces nog gaande. Ook dit wordt systematisch op een milieuvriendelijke en veilige manier uitgevoerd. Naar verwachting wordt ook dit in november afgerond.

Veel van de INVISTA-medewerkers hebben inmiddels nieuw werk gevonden. “Daar ben ik erg blij mee, want het economische tij zit niet mee. We hebben waardevol talent binnen INVISTA en ik ben ervan overtuigd dat, ondanks de recessie, onze medewerkers vacatures in de proces chemische sector kunnen vervullen”, aldus Van Rijs, die zelf ook op zoek moet naar een nieuwe baan. “Ik wil mijn collega’s en vrienden op de Dordrecht site dan ook bedanken voor de prettige samenwerking, hun enorme inzet en professionalisme in de afgelopen jaren en hen tevens veel succes en geluk toewensen bij hun toekomstige werkzaamheden.”

In het voorjaar van 2009 kondigde INVISTA aan dat het de productie van TERATHANE® glycol zou staken. Daarmee stopt INVISTA zijn activiteiten in Dordrecht.

“In december hebben wij er 46 jaar productie op zitten”, zegt site manager Pieter van Rijs van INVISTA.

Met het vertrek van INVISTA komt in Dordrecht een einde aan een periode die in 1963 begon met de start van de productie van LYCRA® vezel.

Tot eind 2006 draaide deze fabriek in Dordrecht op volle toeren, waarna de productie werd overgeheveld naar andere INVISTA-vestigingen. Sinds die tijd stond het gebouw leeg. “Machines en andere inboedel waren al uit het gebouw verwijderd en nu wordt de fabriek op een milieuvriendelijke en veilige manier verder ontmanteld en gesloopt”, vertelt Van Rijs. Dit wordt heel gecontroleerd aangepakt. Sinds de sloop in mei begon, wordt het gebouw stukje bij beetje ‘weggeknipt’ en het afval

Samen met DuPont besprak INVISTA twee keer per jaar de gang van zaken op het terrein met de leden van het Adviescollege. In het college hebben inwoners uit Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht zitting. Nu INVISTA vertrekt, zet DuPont het Adviescollege zelfstandig voort. “Ik heb de gesprekken met de leden van het college altijd prettig en constructief gevonden. Ik wens ook hen veel succes en geluk toe”, besluit Van Rijs. •

Kinderen Merwebolder ASVZ genieten van nieuwe speelplaats

Kinderdagcentrum Merwebolder en school de Wereldbol op het terrein van ASVZ aan de Touwbaan in Sliedrecht hebben een nieuwe speelplaats. In april namen de kinderen, samen met Peter Mertens, lid van de raad van bestuur van ASVZ en Gordon Tait, site manager van DuPont Dordrecht, de speelplaats met een sportieve handeling feestelijk in gebruik.

De aanleg en inrichting van de speelplaats zijn mogelijk gemaakt door DuPont Dordrecht. In juli 2008 kreeg dit bedrijf een prijs voor meer dan 1.500 dagen ongevalvrij werken. Als beloning voor deze mijlpaal konden de medewerkers van DuPont kiezen uit vier cadeautjes. Eén van de cadeaumogelijkheden was een donatie aan een goed doel. DuPont Dordrecht had daarvoor ASVZ-locatie Merwebolder in Sliedrecht uitgekozen. Dat leverde een

totaalbedrag van 10.000 euro op. De speelplaats is volledig nieuw en duurzaam ingericht. De kinderen kunnen er veilig spelen op rubberen tegels. Er is nieuwe belijning aangebracht voor voetbal en basketbal met goals en baskets. Verder kwamen er een tafeltennistafel, schommel en picknicktafel.

Inmiddels werken de medewerkers van DuPont al meer dan 2.000 dagen ongevalvrij en de contractors op het terrein meer dan 5 miljoen uur zonder letsel. Dat zijn resultaten waar we trots op zijn! •

vervolg van 1

koppeling met de procescomputers van de fabrieken”, legt Tchang uit. “Door die koppeling is het mogelijk om op elk moment de emissie te bepalen en bij eventuele afwijkingen direct te reageren. De registratie van afvalstromen vindt plaats met behulp van een systeem waarbij bevestiging van ontvangst door de afvalverwerker een belangrijk element vormt.”

ten opzichte van 2007 (56 in 2008 versus 82 in 2007). Dit geldt ook voor het aantal meldingen aan de provincie/alarmcentrale. Deze zijn gedaald van 39 naar 16. In 2008 zijn er geen externe klachten bij DuPont binnengekomen. DuPont streeft ook op het gebied van klachten een nullijn na en kijkt daarom tevreden terug op dit resultaat. “Transparantie vinden we erg belangrijk. We

hebben daarom regelmatig overleg met bewoners uit Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht. In ons Adviescollege praten we hen een aantal malen per jaar bij over de gang van zaken binnen ons bedrijf”, zegt Tchang, “en we waarderen hun inbreng. Hun vragen en opmerkingen houden ons scherp. En wij kunnen uitleggen op wat voor manier we met milieuzaken bezig zijn.” Het Responsible Care® verslag is een goed voorbeeld van de transparantie. Andere jaren werd het verslag verstuurd aan relaties van DuPont. Het verslag van 2008 staat op de website nl.dupont.com en is voor iedereen toegankelijk. “Zo geven we op de elektronische snelweg ook inhoud aan wat wij onder transparantie verstaan”, besluit Tchang. •

In 2008 hebben zich geen milieu-incidenten in de zwaardere categorieën ‘A’ en ‘B’ voorgedaan. Het totale aantal ‘C’ incidenten is in 2008 gedaald

Aantal milieu-incidenten per categorie (2002 – 2008)					
Milieu-incidentcategorie	2004	2005	2006	2007	2008
Categorie A	0	0	0	0	0
Categorie B	0	0	0	0	0
Categorie C	104	101	83	82	56
Gemeld alarmcentrale/bevoegd gezag	47	34	39	39	16
Environmental deviations	-	-	20	25	11

DuPont Dordrecht ziet Abraham

Toen de eerste paal in november 1959 de grond inging, was de locatie waar nu DuPont Dordrecht staat nog één grote kale vlakte. Het terrein aan de Baanhoekweg heeft de afgelopen 50 jaar een ware gedaantewisseling ondergaan. Er staan nu acht fabrieken, laboratoria en kantoren waar 850 mensen werken.

De oprichtingsakte van de Nederlandse vestiging werd in februari 1959 getekend. Dordrecht was de eerste vestiging in Nederland en na Mechelen de tweede in Europa. Voor de opening van de eerste fabriek hield DuPont kantoor in de Wijnstraat in Dordrecht. In 1962 startte de productie van Orlon®, een wolachtig materiaal dat onder andere werd gebruikt voor het maken van dekens. De Lycra® fabriek opende in 1964 en in de jaren daarna volgden fabrieken waar nu Delrin®, Surlyn®, Teflon®, Viton® en verschillende koelmiddelen worden gemaakt. De producten vinden vanuit Dordrecht hun weg over de hele wereld naar onder meer toeleveranciers van de auto-industrie, de luchtvaart en de bouw. “De mijlpaal van 50 jaar is een belangrijk moment om al onze voormalige en huidige medewerkers te bedanken voor hun bijdrage aan het bedrijf”, zegt site manager Gordon Tait. Hij benadrukt dat het juist in deze economisch onzekere tijden belangrijk is ook aandacht te blijven geven aan successen. Geholpen door Richard Wiley, director operations EMEA, onthulden vier medewerkers een spandoek met de tekst ‘DuPont al 50 jaar veilig aan het werk in Dordt’. Twee van hen waren gevraagd omdat zij op dit moment het langst in actieve dienst zijn en twee hielpen mee als ‘jongste’ collega’s en kwamen in januari 2009 in dienst. •

Hoe het begon: eerste paal voor de Orlon® fabriek, 17 november 1959. V.l.n.r. Samuel G. Crews (directeur Orlon® fabriek), wethouder H. Neerings van Openbare Werken, burgemeester J. van der Dussen van Dordrecht en J. Clifford Lang (Director of Construction).

DuPonters steken handen uit de mouwen

Vlak voor de zomervakantie hielpen veertig medewerkers van DuPont en hun gezinsleden een ochtend rond het Biesbosch Informatiecentrum met het uitrijden van houtsnippers op de paden van het Beverbos.

Na een welkom en uitleg over de werkzaamheden door directeur Marianne den Braven van het Informatiecentrum kon het karwei beginnen. Kruiwagens werden vol geschept en op aanwijzing van vrijwilligers van de Biesbosch uitgereden. Na een paar uur werken was de klus geklaard en kregen de DuPonters uitleg over het Beverbos waar net twee bevers waren geboren. 's Middags was er tijd voor een rondvaart door de Hollandsche Biesbosch en uitleg over het leven van griendwerkers. Aanleiding van de actie was het 50-jarig bestaan van DuPont in Dordrecht. “Ondanks de huidige economische omstandigheden willen we de omgeving laten delen in het jubileum”, zegt Willem Buitelaar van DuPont. “We willen laten zien dat DuPont oog heeft voor zijn omgeving. DuPont sponsort de Biesbosch al heel lang. Tijdens ons jubileum vonden we het leuk iets extra's te doen.” •

Helpende handen voor De Merwelanden

In het kader van 50 jaar DuPont Dordrecht hielp een aantal medewerkers van het jubilerende bedrijf bij woon- en zorgcentrum De Merwelanden met het vullen van plantenbakken. De klus was in een paar uurtjes geklaard, net vóór de regen met bakken uit de lucht kwam. De planten staan er mooi bij. “We kregen veel positief commentaar van de bewoners, en ook aanwijzingen hoe we de planten het beste neer konden zetten. Er wonen heel wat mensen met groene vingers in De Merwelanden! Zo werd het echt een gezamenlijk project”, aldus één van de DuPonters. •

‘Informatie tijdig met elkaar delen’

Een grote buur van DuPont is Woon- en Zorgcentrum De Merwelanden in de Dordtse wijk Merwedepolder. Deze organisatie omvat een verzorgingshuis, een verpleegafdeling en een groot aantal huurwoningen. Niet vreemd dus dat De Merwelanden al een flink aantal jaren vertegenwoordigd is in het Adviescollege van DuPont. Johan Renting, die al meer dan 25 jaar in Zwijndrecht woont, heeft sinds het voorjaar van 2009 zitting in het Adviescollege. Tijd voor een kennismaking.

“Als Hoofd Zorg beperkt mijn werk zich niet alleen tot de zorg”, legt Renting uit. “Ik ben ook verantwoordelijk voor de Technische Dienst. Daarnaast heb ik veel bemoeienis met de huurwoningen die De Merwelanden verhuurt aan 55-plussers.”

*Johan Renting:
“Ik heb ervaren dat DuPont zich bewust is van zijn positie in de maatschappij.”*

Voordat hij in juni 2008 bij het woon- en zorgcentrum kwam werken, had Renting geen duidelijk beeld van DuPont. Een chemiebedrijf met risico's was zijn beeld. “Ik wist niet eens wat er precies gemaakt wordt. Maar inmiddels heb ik ervaren dat DuPont zich bewust is van zijn positie in de maatschappij. Het Adviescollege is een orgaan waarmee de buitenwereld inzicht krijgt in de manier waarop DuPont zijn werk doet en rekening houdt met de omgeving.” Het belang van het Adviescollege is volgens Renting vooral het tijdig delen van informatie met de omgeving. Door goede communicatie en samenwerking met elkaar, kan er snel gereageerd worden als er een keer echt iets aan de hand is. “Daarnaast is het goed om in de praktijk van alledag gevraagd en ongevraagd advies te kunnen geven”, aldus Renting. •

‘DuPont heeft veiligheid hoog in het vaandel’

Ab de Buck is één van de twee nieuwe leden van het Adviescollege van DuPont. Hij volgt Hans Verheul op die als lid terugtreedt. “DuPont en de wijken eromheen zijn eigenlijk een soort burens”, zegt hij. “Dan is het goed om met elkaar in gesprek te zijn.”

Hij woont al 15 jaar in de Dordtse wijk Stadspolders en werkt bij adviesbureau CE in Delft als consultant op het gebied van industrie, energie en CO₂. Het bureau voert projecten uit voor overheden, bedrijven en milieuorganisaties. “Hiervoor werkte ik bij de DCMR Milieudienst Rijnmond als beleidsmedewerker”, vertelt De Buck. “Daar hield ik me vooral bezig met grote industrie. Ik heb dus vanuit mijn werk veel te maken met de chemie en milieuzaken.” Hij ziet DuPont als een belangrijk bedrijf en een belangrijke werkgever in Dordrecht. “In mijn vorige baan had ik veel te maken met de chemische industrie. Daarvan heb ik een positief beeld overgehouden aan

DuPont. Ik heb het leren kennen als een bedrijf dat veiligheid hoog in het vaandel heeft staan.”

De Buck beschouwt het Adviescollege als een belangrijk orgaan: “Het is goed dat DuPont zich openstelt voor de omgeving. Zo komt het bedrijf te weten wat de burens ervaren en kan het uitleg geven over de veiligheidsmaatregelen die het bedrijf treft om te voorkomen dat er iets misgaat. Ook vind ik het belangrijk dat de omgeving weet wat het bedrijf doet als het een keer mis zou gaan.” Een punt dat hem persoonlijk bezighoudt, is het vervoer van gevaarlijke stoffen van en naar DuPont over het spoor. “Daar hebben veel bewoners langs de route naar het hoofdspoor in Dordrecht mee te maken”, aldus De Buck. “Ik wil in het Adviescollege graag met DuPont van gedachten wisselen over mogelijke risico's van het vervoer van stoffen over die lijn en de informatie daarover aan omwonenden.” •

*Ab de Buck:
“Het is goed dat DuPont zich openstelt voor de omgeving.”*

Dunne filmtechnologie maakt zonne-energie goedkoper

DuPont werkt samen met het Amerikaanse Ministerie van Energie aan versnelde marktintroductie van een ultradunne beschermende film die de invloed van vocht op zonnecelmodules moet voorkomen. Dat was tot nu toe een groot probleem. DuPont steekt zes miljoen dollar in het programma, het Ministerie van Energie drie miljoen dollar.

DuPont besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling en levering van zonne-energieproducten. Het bedrijf ziet een belangrijke rol weggelegd voor zonne-energie in de wereldwijde energievoorziening. Naar verwachting worden dunne film zonnecelmodules het snelst groeiende segment van de industrie op het gebied van zonne-energie. Met de nieuwe modules kan worden bespaard op de kosten van het produceren van zonne-energie, waarmee zonne-energie concurrerender wordt dan andere vormen van energieopwekking. Dankzij de flexibele

kunststof in plaats van glas kunnen zonnepanelen met dunne film worden gebogen en gevouwen, waardoor ze veelzijdiger zijn en makkelijker kunnen worden toegepast in daken, ramen of zijgevels van huizen en gebouwen. Biologische afbreekbaarheid is mogelijk omdat geen glas wordt gebruikt om de gevoelige delen van de module te beschermen.

DuPont levert producten en diensten op basis van toegepaste wetenschap. De onderneming, die in 1802 is opgericht, benut de wetenschap om duurzame oplossingen te bedenken die het leven van de mens beter, veiliger en gezonder maken. Het bedrijf is actief in meer dan 70 landen en biedt zijn afzetmarkten een uitgebreid vooruitstrevend producten- en dienstenpakket, onder andere op het gebied van landbouw, voedingsmiddelen, bouw, communicatie, vervoer en transport. Kijk voor meer informatie op www.nl.dupont.com. •

Naar verwachting worden dunne film zonnecelmodules het snelst groeiende segment van de industrie op het gebied van zonne-energie.

Colofon

Uitgave
DuPont Inzicht is een uitgave voor omwonenden van Du Pont de Nemours (Nederland) B.V.
Postbus 145
3300 AC Dordrecht
Tel. (078) 630 10 11
www.nl.dupont.com

Redactie
Willem Buitelaar, Pau Tchang, Annelies de Back en Anneke Guis (Com'an)

Ontwerp
Erik van Wel (Hollands Diep Design)

Oplage
10.000 exemplaren